

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ CIESZYNA**

z dnia 2015 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2016.**

Na podstawie Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 poz. 1515) w zw. z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 poz. 1286) oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2012 poz. 124 z późn. zm.) - Rada Miejska Cieszyna postanawia:

§ 1

Uchwalić Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2016 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierzyć Burmistrzowi Miasta Cieszyna.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały nr.....

Rady Miejskiej Cieszyna

z dnia.....

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2016

**Opracowanie:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie
Cieszyn, wrzesień 2015 rok**

Spis treści

I Wprowadzenie	3
II. Diagnoza problemów uzależnień na terenie gminy Cieszyn	5
Szkody wywołane przez alkohol:.....	6
Szkody wywołane przez narkotyki:	9
III. Zasoby.....	11
IV. Grupy docelowe.....	14
V. Cel główny	15
VI. Cele szczegółowe, zadania, działania, termin realizacji, wskaźniki.....	15
VII. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	21
VIII. Zasady finansowania Programu	22
IX. Ewaluacja.....	22

I Wprowadzenie

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, określają obowiązek organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożywania środków psychoaktywnych, a także wspierania przedsięwzięć temu służących. Ustawodawca określił kierunki polityki wobec problemów alkoholowych i narkotykowych, wskazał zadania z tego zakresu i ich źródła finansowania oraz podmioty odpowiedzialne za ich koordynację.

Zadania te obejmują m.in.:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnienia od środków psychoaktywnych, pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej;
7. udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2016 obejmuje działania, zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w w/w ustawach oraz odpowiadające realnym potrzebom gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok uwzględnia „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki” Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ponadto Program jest integralną częścią Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Cieszyna na lata 2014 - 2020.

GPPiRPA oraz PN swoim zasięgiem obejmuje wielopłaszczyznowe działania dotyczące przeciwdziałania i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkotykowych, a założone w nim kierunki działań stanowią ich kontynuację oraz rozwój.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna realizowany będzie w oparciu o środki własne Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Niniejszy program został opracowany w oparciu o doświadczenia zebrane podczas realizacji wcześniejszych edycji gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, przy współpracy dotychczasowych realizatorów w/w programów, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cieszynie, stanowiącej interdyscyplinarny zespół ekspertów w dziedzinie spraw związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Na ostateczny kształt Programu miały wpływ opinie i uwagi wniesione przez instytucje, organizacje pozarządowe, firmy, placówki oświaty, podmioty działające w obszarze uzależnień.

II. Diagnoza problemów uzależnień na terenie gminy Cieszyn

W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z uzależnieniami od środków psychoaktywnych bardzo ważne jest rozpoznawanie skali problemów na terenie gminy, wzorów zachowań związanych z zażywaniem środków psychoaktywnych, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanych nimi. Jednocześnie zgromadzenie danych statystycznych w zakresie uzależnienia nie daje rzeczywistego wyobrażenia o dynamice zjawiska ze względu na „wrażliwość” danych oraz fakt, że te same osoby mogą być wykazywane przez różne podmioty działające w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.

29 sierpnia 2014 roku podjęto współpracę z Uniwersytetem Śląskim w Katowicach na realizację usługi badawczej „Monitoring skali problemów uzależnień i przemocy w środowisku lokalnym - przeprowadzenie diagnozy”, której zakończenie planowane jest w grudniu 2015 roku. Efektem współpracy będzie opracowanie i raport z badań, który będzie zawierał najważniejsze wnioski na temat skali problemów uzależnień w gminie Cieszyn, jak i w poszczególnych szkołach, które wzięły udział w badaniu. Wyniki badań zostaną uwzględnione przy tworzeniu projektu Gminnego Programu na rok 2017. Ponadto w oparciu o diagnozę możliwy będzie dobór odpowiednich programów profilaktycznych, które będą skupiały się na najważniejszych problemach występujących w określonej szkole. Poza tym, szkoły będą mogły wykorzystać uzyskany materiał do tworzenia Szkolnych Programów Profilaktyki oraz Szkolnych Programów Wychowawczych.

Tabela 1. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych - obliczenia dla gminy Cieszyn na podstawie danych szacunkowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

	Polska	Miasto liczące 10 tys. mieszkańców	gmina Cieszyn
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 800 tys. osób	ok. 2 tys. osób	ok. 670 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 1,5 mln osób	ok. 4 tys. osób	ok. 1335 osób
Dzieci wychowujący się w rodzinie alkoholików	ok. 1,5 mln osób	ok. 4 tys. osób	ok. 1335 osób
Osoby pijące szkodliwie	ok. 2 - 2,5 mln osób	5 tys. - 7 tys. osób	ok. 1670 - 2340 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	ok. 2 mln osób (dorosłych i dzieci)	ok. 5,3 tys. osób	ok. 1770 osób

Obliczeń dla Gminy Cieszyn dokonano przyjmując liczbę mieszkańców zameldowanych na pobyt stały, według stanu na dzień 31.12.2014 r. - 33.396 osób.

Szkody wywołane przez alkohol:

Konsekwencje nadużywania alkoholu dotyczą nie tylko bezpośrednio osób pijących szkodliwie, ryzykownie i ich rodzin, ale także mają wpływ na całą populację, niosąc za sobą różnego rodzaju doraźne szkody związane z zażywaniem alkoholu, takie jak: wypadki samochodowe (w tym śmiertelne), konflikt z prawem, zachowania agresywne, przemoc, większe ryzyko stania się ofiarą przestępstwa, konflikt z rówieśnikami i w rodzinie, problemy z nauką, czy sięganie po inne środki psychoaktywne.

1. Z zebranych danych wynika, iż istnieje zależność pomiędzy alkoholem a wypadkami drogowymi. W roku 2014 Komenda Powiatowa Policji w Cieszynie ujawniła 427 osób kierujących pod wpływem alkoholu na terenie powiatu cieszyńskiego. Nietrzeźwi uczestnicy ruchu drogowego spowodowali 42 kolizje, 15 wypadków, w których zginęła jedna osoba, a 16 zostało rannych.

Tabela 2. Zdarzenia drogowe i ich skutki

Zdarzenia drogowe i ich skutki - sprawca po spożyciu alkoholu				
	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje
2013	18	1	20	38
2014	15	1	16	42
2015 (I półrocze)	6	3	8	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie

Tabela 3. Osoby w stanie nietrzeźwości

Osoby znajdujące się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, prowadzące pojazdy mechaniczne art. 178 a § 1 Kodeksu Karnego		
	ujawnieni przez Policjantów Ruchu Drogowego	Ujawnieni przez innych policjantów
2013	174	189
2014	186	241

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie

2. Dane dotyczące liczby mieszkańców Cieszyna doprowadzanych do Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku - Białej w roku 2014 wykazują niewielki spadek osób nietrzeźwych doprowadzonych do Ośrodka (2012 rok - 167 osób, 2013 rok - 280 osób, 2014 rok - 257 osób). Natomiast liczba osób nieletnich doprowadzanych do OPPA jest relatywnie niska. Na przestrzeni ostatnich trzech lat do Ośrodka doprowadzono 4 osoby nieletnie, w tym wszystkie w roku 2013.

3. Szkody wynikające z nadmiernego spożywania alkoholu na terenie miasta Cieszyna przedstawiają również statystyki Straży Miejskiej, z których wynika, iż w latach 2012 - 2014 zmniejszył się odsetek interwencji podejmowanych przez Straż Miejską, związanych z: nieobyczajnymi wybrykami (2012 rok - 273, 2013 rok - 223, 2014 rok - 351); spożywaniem alkoholu w miejscach niedozwolonych (2012 rok - 349, 2013 rok - 293, 2014 rok - 268) oraz zatrzymaniami nieletnich pod wpływem alkoholu (2012 rok - 23, 2013 rok - 16, 2014 rok - 9). Optymistyczny jest fakt, iż w roku 2014 zmalała liczba w/w interwencji, ponieważ we wcześniejszych latach zauważalny był ich systematyczny wzrost. Sytuacja ta, może potwierdzać efektywność działań profilaktyczno - edukacyjnych oraz informacyjnych realizowanych na terenie gminy Cieszyn. Zatem zasadne wydaje się kontynuowanie podobnych działań w przyszłości.

4. Z danych Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie wynika, iż w latach 2012 -2013 zatrzymano w pomieszczeniach KPP w Cieszynie do wytrzeźwienia odpowiednio: 260 osób, 115 osób, w roku 2014 nie odnotowano żadnych zatrzymań ze względu na likwidację Pomieszczenia dla Osób Zatrzymanych; do miejsca zamieszkania doprowadzono odpowiednio: 150 osób, 127 osób, 33 osoby. Z kolei Straż Miejska doprowadziła do miejsca zamieszkania odpowiednio: 34 osoby, 29 osób, 27 osób. Informacje KPP dotyczące interwencji związanych ze spożyciem alkoholu wskazują, iż w roku 2014 spadła liczba nietrzeźwych osób nieletnich odwiezionych do miejsca zamieszkania (2011 rok - 36, 2012 rok - 40 osób, 2013 rok - 48 osób, 2014 rok - 33 osoby), podczas gdy we wcześniejszych latach zauważalny był ich systematyczny wzrost.

5. Na przestrzeni ostatnich 3 lat zmniejszyła się liczba osób mających problem alkoholowy, zgłaszanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cieszynie (2012 rok - 81 zgłoszonych, 2013 rok - 70 osób zgłoszonych, 2014 rok - 62 osoby zgłoszone). Dodatkowo, corocznie w ramach punktu konsultacyjno- informacyjnego działającego w MOPS przyjmowanych jest ok. 100 osób, które mają problem ze środkami psychoaktywnymi.

6. Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie wynika, iż pomoc finansową z MOPS z tytułu uzależnienia otrzymuje coraz mniej rodzin, w 2012 roku - 73 rodziny (11% rodzin, którym udzielono pomocy), w 2013 roku - 68 rodzin (10% rodzin, którym udzielono pomocy), w 2014 roku - 59 rodzin (10% rodzin, którym udzielono pomocy).

7. Z pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych i z syndromem DDA realizowanej w ramach poprzednich edycji GPPiRPA oraz PN, odbywającej się w zakładzie opieki zdrowotnej, skorzystało: w 2012 roku - 56 osób, w 2013 roku - 74 osoby, w 2014 - 46 osób. Pomoc ta, stanowi uzupełnienie świadczeń podstawowych w placówce leczenia odwykowego.

8. Jednym ze zjawisk ściśle skorelowanych z alkoholem jest przemoc. Potwierdzają to dane Komendy Głównej Policji, które wskazują, iż na przestrzeni lat 2012 - 2014 wyraźnie wzrosła liczba podejrzanych sprawców przemocy pod wpływem alkoholu (2012 rok - ok. 31 tys., 2013 rok - ok. 38 tys., 2014 rok - ok. 50 tys.)¹. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych także na przestrzeni tych lat częściej kontaktowali się z osobami dotkniętymi przemocą (2012 rok - 51 osób, 2013 rok - 59 osób, 2014 rok - 64 osoby).

Ponadto, z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie wynika, iż pomoc finansową z MOPS z tytułu przemocy w rodzinie, otrzymuje coraz więcej rodzin (2012 rok - 10 rodzin, 2013 rok - 17 rodzin, 2014 rok - 22 rodziny), co stanowiło 1% - 4% rodzin, którym udzielono pomocy.

Szkody wywołane przez narkotyki:

1. W roku 2014 Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Cieszynie odnotowała liczbę 17 osób zatrutych środkami psychoaktywnymi (w tym 12 osób zatrutych dopalaczami, 5 osób zatrutych innymi substancjami psychoaktywnymi). W pierwszym półroczu 2015 roku odnotowano ok. 35% wzrost podobnych przypadków (ok. 80% wzrost przypadków zatruc dopalaczami: 22 osoby oraz 1 osoba zatruta innymi substancjami psychoaktywnymi). Z danych wynika, iż oprócz dopalaczy, sięgano po inne środki psychoaktywne, takie jak: alkohol, leki psychotropowe, marihuana, leki dysleptyczne, amfetamina, metaamfetamina. Zdecydowaną większość osób zatrutych środkami psychoaktywnymi stanowią mężczyźni w przedziale wiekowym od 15 do 53 lat, z czego znaczną część stanowią młodzi ludzie w wieku od 15 do 20 lat. Średnia wieku osób zatrutych środkami psychoaktywnymi wynosi 27 lat. Zasadne więc, wydaje się zwrócenie szczególnej uwagi na profilaktyczne działania informacyjno - edukacyjne dotyczące środków psychoaktywnych, a w szczególności dopalaczy.

¹ Dane statystyczne Komendy Głównej Policji: „Przemoc w rodzinie” lata 2012 – 2014, www.policja.pl

Tabela 4. Informacje dotyczące osób zatrutych środkami psychoaktywnymi.

	Zatrucia środkami psychoaktywnymi			
	dopalacze	inne środki psychoaktywne	kobiety	mężczyźni
rok 2014	12	5	4	13
rok 2015 (I półrocze)	22	1	4	19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: Państwowego Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego w Cieszynie

2. W ciągu ostatnich trzech lat systematycznie wzrastała liczba osób korzystających z „Punktu do spraw Narkomanii” prowadzonego przez Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”: (2012 rok - 63 osoby, 2013 rok - 97 osób, 2014 rok - 102 osoby). Działania edukacyjne, informacyjne zwiększają świadomość mieszkańców gminy Cieszyn, a kompleksowe wsparcie dla osób eksperymentujących z narkotykami oraz ich rodzin, pozwala na jak najszybsze zdiagnozowanie problemu i podjęcie pracy nad jego rozwiązaniem.
3. Pomoc społeczna udzielana z tytułu uzależnienia od narkotyków stanowi znikomy ułamek wszystkich przypadków wsparcia udzielanego mieszkańcom Cieszyna, jednak zauważalny jest minimalny wzrost: w 2012 roku - 0 rodzin, w 2013 roku - 3 rodziny, w 2014 roku - 4 rodziny (niecały 1 % rodzin, którym udzielono pomocy).
4. W ciągu ostatnich dwóch lat funkcjonariusze KPP w Cieszynie odnotowali spadek liczby wykrywanych przestępstw związanych z posiadaniem, udzielaniem i sprzedawaniem środków psychoaktywnych (2012 rok - 248 przestępstw narkotykowych - z czego 105 przypadków dotyczyło osób nieletnich, 2013 rok - 397 przestępstw narkotykowych - z czego 25 dotyczyło osób nieletnich, 2014 rok - 143, brak danych w odniesieniu do osób nieletnich).

III Zasoby

1. Instytucje i ich działania:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (tworzenie i koordynowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii; organizowanie programów profilaktycznych; koordynacja akcji profilaktycznych, m. in. Szkoły Wczesnej Profilaktyki, udzielanie pomocy osobom uzależnionym od środków psychoaktywnych oraz ich rodzinom);
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, kontrole dotyczące przestrzegania zasad sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, opiniowanie lokalizacji punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zgodnie z zasadami usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych określonymi w uchwale Rady Miejskiej Nr XLV/336/97 z dnia 24 kwietnia 1997 roku w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Cieszyn miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych);
- Poradnia Zdrowia Psychicznego - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Variusmed” (konsultacje i leczenie, poradnictwo psychologiczne, psychoterapia indywidualna, diagnostyka psychologiczna);
- Poradnia Zdrowia Psychicznego w ramach struktury Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej (konsultacje i leczenie, poradnictwo psychologiczne, psychoterapia indywidualna, diagnostyka psychologiczna);
- Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Variusmed” (prowadzenie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych);
- Komenda Powiatowa Policji (organizowanie czynności patrolowych i interwencyjnych, motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego, kierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu, podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień, zwalczanie przestępczości, w tym przestępczości narkotykowej);
- Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna (udzielanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej dzieciom i młodzieży);

- Biblioteka Miejska Oddział dla Dzieci (organizacja zajęć o charakterze biblioterapeutycznym; prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień);
- Szkoły i przedszkola (realizacja programów profilaktycznych);
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (organizowanie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży);
- Straż Miejska (organizowanie czynności patrolowych i interwencyjnych, podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień w ramach Gminnego Programu Poprawy Bezpieczeństwa „Bezpieczny Cieszyn”);
- Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” (realizacja działań kulturalnych, edukacyjnych, informacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień).

2. Organizacje pozarządowe i ich zadania:

Ważnym realizatorem części zadań GPPiRPA oraz PN są organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zlecenie zadań organizacjom odbywa się na podstawie przepisów przedmiotowej ustawy. W roku 2016, w ramach umów wieloletnich (trwających od 2012 roku, a obowiązujących do 2016 roku) realizatorem poszczególnych zadań jest Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”:

- „Program wieloaspektowej pomocy psychologicznej i prawnej Sedno sprawy”;
- „Mój dom - kompleksowy program wsparcia osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością”;
- „Program socjalno - edukacyjny, w tym praca socjalna, grupy edukacyjne, wykłady, warsztaty edukacyjne oraz warsztaty pracy na rzecz osób bezdomnych, niepełnosprawnych, uzależnionych, bezrobotnych”.

Ponadto następujące zadania Programu zostaną zlecone do realizacji organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 przedmiotowej ustawy, po przeprowadzeniu otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych, bądź w trybie art. 19a przedmiotowej ustawy:

- Prowadzenie placówek wsparcia dziennego;

- Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży zakładającego przeprowadzenie programu terapeutycznego;
- Wspieranie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w obszarze uzależnień oraz w zakresie rozwijania zainteresowań wśród dzieci i młodzieży;
- Punkt konsultacyjny do spraw narkomanii, w szczególności prowadzenie kontaktu indywidualnego zarówno z osobami eksperymentującymi, jak i członkami ich rodzin;
- Prowadzenie Klubu Abstynenta.

W poprzednich latach i w roku 2015 zadania w obszarze uzależnień realizowane były przez następujące organizacje:

- Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” (Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt” - pomoc psychologiczna, prawna i terapeutyczna dla osób i rodzin z problemem alkoholowym, organizowanie szkoleń i treningów dla dzieci i młodzieży, organizowanie czasu wolnego dla dzieci w ramach pracowni terapii zajęciowej, organizowanie wypoczynku letniego z programem terapeutycznym, Punkt Konsultacyjny ds. Narkomanii - pomoc terapeutyczna dla dzieci, młodzieży, osób eksperymentujących z narkotykami; Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie - schronienie, wsparcie emocjonalne i rzeczowe, pomoc prawna, psychologiczna i socjalna dla ofiar, świadków przemocy, telefon zaufania; Centrum Edukacji Socjalnej - działalność edukacyjna, zapewnienie schronienia, posiłków, pomocy medycznej, psychologicznej, prawnej i zawodowej osobom uzależnionym);
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci (Środowiskowe Ogniska Wychowawcze oraz Świetlica Środowiskowa „Przytulisko” - zajęcia dla dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjalnych, często z rodzin dysfunkcyjnych, o niskim statusie materialnym, które chcą w sposób aktywny spędzać czas wolny; organizowanie wypoczynku letniego z programem terapeutycznym);
- Cieszyńskie Stowarzyszenie Klub Abstynentów „Familia” (pomoc osobom uzależnionym oraz współuzależnionym, prowadzenie telefonu trzeźwości); - Samopomocowe Grupy Anonimowych Alkoholików (udzielanie wzajemnego wsparcia w utrzymaniu abstynencji);
- Samopomocowe Grupy Anonimowych Narkomanów (udzielanie wzajemnego wsparcia w utrzymaniu abstynencji);

- Stowarzyszenie na Rzecz Harmonijnego Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Nasze Dzieci” (organizowanie zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z wykorzystaniem elementów programów profilaktycznych, organizowanie zajęć służących rozwijaniu zainteresowań u dzieci i młodzieży, organizowanie wypoczynku letniego z programem terapeutycznym);
- Stowarzyszenie im. Stanisława Brzozowskiego (organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z programem terapeutycznym);
- Parafia św. Elżbiety (organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z programem terapeutycznym);
- Fundacja STER (realizacja działań edukacyjno - profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży);
- Stowarzyszenie Sportowe „GramOLajf” (realizacja działań edukacyjno - profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży).

IV. Grupy docelowe

Oferta Programu skierowana jest do wszystkich mieszkańców Cieszyna, w szczególności do wybranych grup - osób uzależnionych, bądź zagrożonych uzależnieniami, ich rodzin, osób dotkniętych przemocą w rodzinie, jak również dzieci i młodzieży cieszyńskich przedszkoli i szkół. Adresaci Programu są zróżnicowani ze względu na gminny zasięg Programu oraz rodzaje profilaktyki, jakie są stosowane do konkretnej grupy odbiorców (np. dzieci i młodzież):

- profilaktyka uniwersalna: ukierunkowana na całe populacje bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów alkoholowych; jej celem jest zmniejszenie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów alkoholowych w danej populacji;
- profilaktyka selektywna: ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka; są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową są narażone na większe od przeciętnego, ryzyko występowania problemów alkoholowych lub zaburzeń zdrowia psychicznego;
- profilaktyka wskazująca: ukierunkowana na jednostkę lub grupy wysokiego ryzyka, które ujawniają pierwsze symptomy problemów alkoholowych; są to działania profilaktyczne adresowane do osób demonstrujących wczesne symptomy problemów alkoholowych, zaburzeń zachowania, bądź problemów psychicznych.

V. Cel główny

Celem głównym Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkotykowych, minimalizowanie rozmiarów i natężenia tych, które aktualnie występują oraz rozwijanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi.

VI. Cele szczegółowe, zadania, działania, termin realizacji, wskaźniki

1. Cel szczegółowy: Zmniejszenie rozmiarów aktualnie występujących problemów alkoholowych i narkotykowych poprzez udzielanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i osobom zagrożonym uzależnieniem.			
Zadania, Realizatorzy	Działania	Okres realizacji zadania	Wskaźniki
1) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu, które powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy, systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. <i>Realizatorzy: GKRPA</i>	a. przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach wystąpienia nadużywania alkoholu powodujących rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, zakłócanie spokoju lub porządku publicznego;	I - XII	– liczba zgłoszeń do GKRPA; – liczba osób zgłoszonych do GKRPA.
	b. prowadzenie rozmów interwencyjno – motywacyjnych ze zgłoszonymi, przez rodzinę lub instytucje, osobami;	I - XII	– liczba przeprowadzonych rozmów; – liczba osób zaproszonych na rozmowę.
	c. kierowanie osób, które nie zgłosiły się dobrowolnie na zdiagnozowanie i poddanie leczeniu odwykowemu, na badanie przez biegłych (psychologa i psychiatrę) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego;	I - XII	– liczba osób skierowanych na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu; – liczba sporządzonych opinii psychologiczno – psychiatrycznych przez biegłych.
	d. kierowanie wniosków do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.	I - XII	– liczba wniosków skierowanych do sądu.
2) Poszerzenie oferty leczenia odwykowego <i>Realizatorzy: MOPS, zakład opieki zdrowotnej, Zakład Karny</i>	a. zwiększenie dostępności terapii poprzez uzupełnienie gwarantowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia świadczeń podstawowych w placówce leczenia odwykowego: – prowadzenie warsztatów terapeutycznych skierowanych do osób uzależnionych, współuzależnionych i z syndromem DDA;	I - XII	– liczba osób biorących udział w programach; – liczba warsztatów terapeutycznych.

	b. organizowanie zajęć motywacyjno – korekcyjnych dla osób mających problem z alkoholem, pijących ryzykownie, szkodliwie, uzależnionych od alkoholu, a także osób, które nie kwalifikują się do terapii.	I - XII	– liczba osób biorących udział w zajęciach motywacyjno – korekcyjnych; – liczba podmiotów, w których realizowane są zajęcia; – liczba przeprowadzonych zajęć motywacyjno – korekcyjnych oraz liczba godzin.
2. Cel szczegółowy: Ograniczenie negatywnych zjawisk dotyczących rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym, poprzez udzielanie kompleksowej pomocy psychospołecznej i prawnej, a także ochrony przed przemocą.			
Zadania, Realizatorzy	Działania	Okres realizacji zadania	Wskaźniki
1) Kompleksowa pomoc dla ofiar przemocy <i>Realizator:</i> <i>Powiat cieszyński</i>	a. wsparcie dla powiatu w zakresie prowadzenia powiatowego ośrodka wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	I - XII	– liczba mieszkańców Cieszyna, którym udzielono schronienia oraz pomocy specjalistycznej w ramach ośrodka, w tym liczba dzieci; – liczba udzielonych mieszkańcom Cieszyna porad i konsultacji; – liczba osób, które skorzystały z telefonu zaufania ds. przemocy w rodzinie; – liczba przeprowadzonych interwencji kryzysowych dot. mieszkańców Cieszyna.
2) Udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży, w szczególności z rodzin dysfunkcyjnych <i>Realizatorzy:</i> <i>organizacje pozarządowe</i>	a. prowadzenie placówek wsparcia dziennego, zapewniających: opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawy i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań, organizację zajęć socjoterapeutycznych, korekcyjnych oraz dożywianie. b. organizacja wypoczynku letniego/zimowego wraz z programem terapeutycznym dla dzieci i młodzieży.	I – XII I-XII	– liczba podmiotów realizujących zadania; – liczba zajęć oraz warsztatów zorganizowanych w ramach programów; – liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach. – liczba półkolonii oraz kolonii zorganizowanych w ramach wypoczynku; – liczba programów terapeutycznych zrealizowanych w ramach wypoczynku; – liczba uczestników wypoczynku.
3) Świadczenie kompleksowej pomocy dla rodzin, w których występuje problem uzależnienia od narkotyków <i>Realizatorzy:</i> <i>organizacje pozarządowe</i>	a. prowadzenie punktu konsultacyjnego ds. narkomanii, w tym prowadzenie kontaktu indywidualnego zarówno z osobami eksperymentującymi, jak i członkami ich rodzin.	I - XII	– liczba osób, które skorzystały z punktu, w tym dzieci i młodzież; – liczba godzin dyżurów prowadzonych przez specjalistów.
4) Realizacja kompleksowego programu działań terapeutycznych dla osób z problemem uzależnień, dotkniętych przemocą oraz ich rodzin.	a. realizacja programu pomocy psychologicznej i prawnej, w tym poradnictwa prawnego, kontaktu indywidualnego, mediacji i terapii rodzin,	I - XII	– liczba osób, które skorzystały z poradnictwa psychologicznego, liczba porad oraz liczba godzin;

Realizatorzy: MOPS, organizacje pozarządowe	interwencji kryzysowych, grup terapeutycznych, grup terapii zajęciowej, grup wsparcia oraz innych form pomocy psychologicznej.		<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób, które skorzystały z poradnictwa prawnego, ilość porad oraz ilość godzin; - liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w grupach o charakterze socjoterapeutycznym oraz ilość godzin zajęć; - liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w grupach terapii zajęciowej, w pracowniach artystycznych oraz ilość godzin zajęć.
	b. zorganizowanie w MOPS dyżurów psychologicznych i prawnych, z uwzględnieniem usług prawnych polegających na reprezentacji w sądzie ofiar przemocy.	I - XII	<ul style="list-style-type: none"> - liczba porad, które udzielono w ramach dyżurów psychologicznych oraz ilość godzin; - liczba porad, które udzielono w ramach dyżurów prawnych oraz ilość godzin; - liczba postępowań sądowych.
	c. realizacja przez MOPS programu zakładającego pracę z rodzinami, u których w związku z uzależnieniem występuje zjawisko przemocy domowej oraz pracę ze sprawcami przemocy.	I - XII	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych programem.
3. Cel szczegółowy: Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami oraz przemocą w rodzinie poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć pozalekcyjnych w tym zajęć sportowych.			
Zadania, Realizatorzy	Działania	Okres realizacji zadania	Wskaźniki
1) Inicjowanie, organizowanie oraz współuczestnictwo w działaniach profilaktycznych. Realizatorzy: MOPS, organizacje pozarządowe	a. organizacja XXI edycji Szkoły Wczesnej Profilaktyki.	I - XII	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych działań w ramach SzWP; - liczba odbiorców.
	b. organizacja programów profilaktycznych w cieszyńskich przedszkolach i szkołach, organizacja zajęć i szkoleń w ramach programów profilaktycznych dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie pomocy dziecku oraz dla rodziców, organizacja akcji profilaktycznych, skierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży, takich jak konkursy, przedstawienia, koncerty i seanse filmowe.	I - XII	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj zorganizowanych programów profilaktycznych, zajęć, szkoleń oraz akcji profilaktycznych; - liczba osób biorących udział w działaniach profilaktycznych, w tym liczba dzieci i młodzieży.

	c. profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna w obszarze uzależnień oraz w zakresie rozwijania zainteresowań wśród dzieci i młodzieży.	I - XII	– liczba i rodzaj zorganizowanych działań; – liczba dzieci i młodzieży biorących udział w profilaktycznych działaniach informacyjnych i edukacyjnych.
2) Wspieranie działań podejmowanych przez kluby sportowe i instytucje w zakresie organizacji cyklicznych zajęć sportowo – rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz doposażenie obiektów sportowo – rekreacyjnych, miejsc aktywnego wypoczynku. Realizator: MOSiR	a. organizacja cyklicznych zajęć sportowo – rekreacyjnych i otwartych imprez sportowo – rekreacyjnych prowadzonych i koordynowanych przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Cieszynie. b. zakup sprzętu sportowego z przeznaczeniem na doposażenie obiektów sportowo – rekreacyjnych, miejsc aktywnego wypoczynku.	I - XII	– liczba zorganizowanych zajęć sportowo – rekreacyjnych i otwartych imprez sportowo – rekreacyjnych; – liczba uczestników zajęć. – liczba i rodzaj zakupionego sprzętu sportowego; -liczba i wykaz miejsc, do których został przekazany sprzęt.
3) Poszerzanie oferty alternatywnego spędzania wolnego czasu. Realizator: ZOJO, szkoły podstawowe, gimnazjalne	a. organizacja zajęć pozalekcyjnych, w tym sportowych realizowanych w cieszyńskich szkołach.	I - XII	- liczba zajęć; - liczba dzieci i młodzieży, biorących udział w zajęciach.
4) Wspieranie realizacji działań profilaktycznych i edukacyjnych podejmowanych przez Bibliotekę Miejską. Realizator: Biblioteka Miejska	a. prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży w Oddziale dla Dzieci Biblioteki Miejskiej. b. zakup literatury z zakresu profilaktyki uzależnień dla Biblioteki Miejskiej w Cieszynie.	I - XII I - XII	– liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach profilaktycznych i edukacyjnych; – liczba przeprowadzonych zajęć. – liczba zakupionych pozycji książkowych z zakresu profilaktyki uzależnień.
5) Podejmowanie działań służących edukacji publicznej w zakresie problematyki uzależnień. Realizatorzy: MOPS, GKRPA, Straż Miejska	a. prowadzenie polityki informacyjnej, dotyczącej zagadnień związanych z profilaktyką i uzależnieniami oraz zwiększanie dostępności informacji o ofercie pomocy na terenie Cieszyna w tym zakresie: – zakup i rozpowszechnianie materiałów informacyjno– edukacyjnych.	I – XII	– liczba i rodzaj działań służących zwiększaniu dostępności informacji o działaniach podejmowanych w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień; – nakład rozpowszechnionych materiałów informacyjno-edukacyjnych.
6) Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach. Realizatorzy: MOPS, Komenda Powiatowa Policji, Straż Miejska	a. prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów informacyjno-edukacyjnych. b. prowadzenie szkoleń dla kandydatów na kierowców w ośrodkach szkolenia kierowców, szkołach gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych.	I-XII	- liczba materiałów edukacyjno-informacyjnych. - liczba osób biorących udział w szkoleniach; -liczba ośrodków szkolenia kierowców, które prowadziły szkolenia; - liczba szkół, w których zrealizowano szkolenie; - liczba zrealizowanych szkoleń.

4. Cel szczegółowy: Wzmacnianie zasobów instytucji publicznych, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, działających w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.			
Zadania, Realizatorzy	Działania	Okres realizacji zadania	Wskaźniki
1) Współpraca Gminy Cieszyn z Komendą Powiatową Policji w Cieszynie w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Realizatorzy: <i>MOPS, Komenda Powiatowa Policji, Straż Miejska</i>	a. szkolenia funkcjonariuszy KPP oraz Straży Miejskiej w Cieszynie z zakresu pracy z osobami uzależnionymi i dotkniętymi przemocą.	I - XII	- liczba szkoleń; - liczba osób biorących udział w szkoleniach.
	b. sfinansowanie sprzętu przydatnego do zwalczania przestępstw i wykroczeń (np. alkomat).		- liczba i rodzaj sprzętu.
2) Współpraca Gminy Cieszyn z organizacjami pozarządowymi w działaniach na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin Realizatorzy: <i>MOPS, organizacje pozarządowe</i>	a. prowadzenie klubu abstynenta, w tym między innymi organizacja terapii rodzinnej, obozów terapeutycznych, grup terapeutycznych i obsługa telefonu trzeźwości.	I - XII	- liczba osób korzystających z klubu; - liczba godzin dyżurów psychologa lub terapeuty uzależnień; - liczba Mitingów Anonimowych Alkoholików, liczba Mitingów AI -Anon.
5. Cel szczegółowy: Wyrównywanie szans osób zagrożonych i dotkniętych wykluczeniem społecznym poprzez działania służące integracji społecznej i zawodowej.			
Zadania, Realizatorzy	Działania	Okres realizacji zadania	Wskaźniki
1) Współpraca Gminy Cieszyn z organizacjami pozarządowymi w działaniach na rzecz osób wykluczonych społecznie Realizatorzy: <i>MOPS, organizacje pozarządowe</i>	a. realizacja programu zapewniającego schronienie, odpowiednie warunki socjalno - bytowe oraz żywienia osobom bezdomnym.	I - XII	- liczba osób korzystających ze schronienia, w tym mieszkańców Cieszyna; - liczba osób przyjętych w ramach interwencji; - liczba bezdomnych biorących udział w terapii odwykowej i innych specjalistycznych programach.
	b. realizacja programu socjalno - edukacyjnego, w tym pracy socjalnej, grup edukacyjnych, wykładów, warsztatów edukacyjnych oraz warsztatów pracy dla osób bezdomnych, niepełnosprawnych, uzależnionych, bezrobotnych.	I - XII	- liczba odbiorców programu socjalno - edukacyjnego; - liczba godzin zajęć, wykładów oraz warsztatów pracy; - liczba osób, które podjęły zatrudnienie.

6. Cel szczegółowy:			
Zwiększenie skuteczności działań prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.			
Zadania, Realizatorzy	Działania	Okres realizacji zadania	Wskaźniki
1) Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się rozwiązywaniem problemów związanych z uzależnieniami. <i>Realizatorzy:</i> <i>MOPS, GKRPA</i>	a. szkolenia osób pracujących w obszarze profilaktyki i uzależnień.	I - XII	– liczba osób biorących udział w szkoleniach; – liczba i rodzaj szkoleń osób podnoszących kwalifikacje.
	b. udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szkoleniach i konferencjach z zakresu profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	I - XII	– liczba osób biorących udział w szkoleniach; – liczba i rodzaj szkoleń podnoszących kwalifikacje członków GKRPA.
2) Zapewnienie technicznej obsługi Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. <i>Realizatorzy:</i> <i>MOPS, GKRPA</i>	a. zakup wyposażenia, materiałów i artykułów biurowych na potrzeby obsługi Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.	I - XII	– rodzaj wyposażenia, materiałów i artykułów biurowych zakupionych na potrzeby obsługi GKRPA oraz GPPiRPA oraz PN.

VII. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Zadania realizowane przez GKRPA (nie związane z prowadzeniem postępowań wobec osób uzależnionych od alkoholu):

- a) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- b) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych,
- c) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych, określonej we wniosku o zezwolenie z zasadami usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonymi w uchwale Rady Miejskiej.

2. Wydatki związane z funkcjonowaniem GKRPA ponoszone w ramach Programu:

- a) wynagrodzenie dla biegłych,
- b) opłaty sądowe,
- c) korespondencja,
- d) krajowe podróże służbowe członków GKRPA, związane ze szkoleniami,
- f) szkolenia członków Komisji.

3. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- a) za udział w posiedzeniu zespołu prowadzącego postępowanie w stosunku do osób nadużywających alkoholu członkowi Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia.
- b) za udział w kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, członkowi Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 15 % minimalnego wynagrodzenia za pracę.

VIII. Zasady finansowania Programu

Źródłem finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna na rok 2016 są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, tzw. „korkowego” zgodnie z art. 18² ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 1286).

IX. Ewaluacja

Narzędzia ewaluacji Programu:

1. Systematyczne zbieranie i analiza danych dotyczących realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna.
2. Sporządzanie raportu z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna.

WYJAŚNIENIE SKRÓTÓW

GPPiRPA oraz PN - Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

MOPS - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie

GKRPA - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

MOSiR - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Cieszynie

KPP - Komenda Powiatowa Policji w Cieszynie

SzWP - Szkoła Wczesnej Profilaktyki

DDA - dorosłe dzieci alkoholików

ZOJO - Zespół Obsługi Jednostek Oświatowych.